Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
Luontoympäristöosasto, Luonnon monimuotoisuus yksikkö
Ylitarkastaja Suvi Borgström
Lausunto 20.4.2017

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle
Asia: HE 28/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Ympäristöministeriön mielestä lakiehdotus on kannatettava lukuun ottamatta lain 41 b pykälään lisättävää uutta 3 momenttia, joka mahdollistaisi tiettyjen lintulajien osalta poikkeamisen rauhoitussäännöksistä nykyisen lupamenettelyn sijasta ilmoitusmenettelyllä. Ministeriön mielestä on epäselvää täyttäisikö ehdotus lintudirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon vaatimuksen. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja komission lintudirektiivin tulkinta-asiakirjoista käy ilmi, että laajoille henkilöryhmille myönnettäville poikkeuksille on oltava olemassa pakottavia syitä, ja ne on ilmaistava selkeästi poikkeuksen yhteydessä. Edelleen poikkeamispäätöksissä on asianmukaisesti viitattava lintudirektiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyihin perusteluihin, edellytyksiin ja vaatimuksiin. Näin ollen vaikka lintudirektiivin sanamuoto ei näytä estävän yleisille henkilöryhmille myönnettäviä poikkeuksia, on poikkeamista koskevien päätösten täytettävä direktiivin yksityiskohtaiset muotovaatimukset.

Hallituksen esityksestä ei ilmene, miten laajoille toimijaryhmille myönnettävien, koko Suomea koskevien poikkeusten osalta osoitettaisiin niiden pakottavien syiden olemassaolo sekä muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen, jotka ovat edellytyksenä lintudirektiivin suojelusta poikkeamiselle. Esityksen perustelut ovat näiltä osin varsin yleisluontoisia. Esimerkiksi jätteidenkäsittelylaitosten perusteluja ei käsitellä lainkaan.

Epäselväksi jää myös se, tulevatko 9 artiklan 2 kohdan mukaiset muotovaatimukset, jotka edellyttävät muun ohella mainintaa niistä paikallisista ja ajallisista olosuhteista, joissa lupa voidaan myöntää, täytetyiksi ilmoitusmenettelyssä. Esityksen mukaan hyväksymispäätöksessä Suomen riistakeskus vahvistaisi lajit, joita ilmoitusmenettely koskisi sekä asettaisi vuosittaiset enimmäismäärät lajeittain. Tämä ei ehkä täytä kaikkia lintudirektiivin 9 artiklan 2 kohdan muotovaatimuksia. Muista hyväksymispäätökseen otettavista määräyksistä on esityksen mukaan tarkoitus säätää asetuksella, joka ei nyt ole nähtävillä.

Ministeriö katsoo, että esityksen mukaiselle ilmoitusmenettelylle ei ole tarvetta sen vuoksi, että nykyinen lupamenettely jo mahdollistaa laajempien toimijaryhmien käsittelyn samassa päätöksessä ja lupien myöntämisen useammaksi vuodeksi. Nyt esitetty lakimuutos johtaisi nykyjärjestelmän kanssa osin päällekkäiseen, tarkentavaa asetusta edellyttävään ilmoitusten hyväksymismenettelyyn.